

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради
 Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ДИСФУНКЦІЯХ
ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ ТА ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБАХ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

спеціалізація: 227.1 Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 26

мова навчання: українська

Київ – 2024

Розробники:

Жарова Ірина Олександрівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри терапії та реабілітації, izharova@uni-sport.edu.ua

Бісмак Олена Василівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри терапії та реабілітації, obismak@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор О. Б. Лазарева

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією індивідуальної програми фізичної терапії та/або ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації до оточуючих умов осіб різного віку та можливостей із порушеннями функцій внутрішніх органів та систем, зокрема, шлунково-кишкового тракту, нирок та сечовивідної системи, обміну речовин, а також хірургічної патології із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук в умовах комплексності та невизначеності, а також на досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів травлення. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях обміну речовин. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини. Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях судин. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences defined by the educational-professional program, in particular the ability to solve complex specialized tasks and practical problems related to the implementation of an individual program of physical therapy and / or ergotherapy in order to improve the functionality, health, adaptation to surrounding conditions of people of different ages and abilities with disorders of the functions of internal organs and systems, in particular, the gastrointestinal tract, excretory system and metabolism, and as well as surgical pathology with the application of the provisions, theories and methods of medical-biological, social, psychological and pedagogical sciences in the conditions of complexity and uncertainty, as well as achievement of the predicted learning outcomes. The volume of discipline is 3 ECTS credits. Key topics: Clinical rehabilitation management in diseases of the digestive system. Clinical rehabilitation management in metabolic diseases. Clinical rehabilitation management for diseases of the urinary tract. Clinical rehabilitation management for surgical interventions on the organs of the abdominal cavity. Clinical rehabilitation management for surgical intervention on the organs of the chest cavity. Clinical rehabilitation management in surgical vascular diseases. The final evaluation is based on the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією індивідуальної програми фізичної терапії та/або ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я,

адаптації до оточуючих умов осіб різного віку та можливостей із порушеннями функцій внутрішніх органів та систем, зокрема, шлунково-кишкового тракту, видільної системи та обміну речовин, а також хірургічної патології.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК2	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК3	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК4	Здатність працювати в команді.
ЗК5	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК1	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
ФК2	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
ФК3	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
ФК4	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
ФК5	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
ФК6	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
ФК7	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ФК8	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
ФК9	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
ФК10	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
ФК11	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
ФК12	Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
ФК13	Здатність навчати пацієнта/ опікунів/ самообслуговуванню/ догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	6	0	30	0	54	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»; «Нормальна анатомія людини»; «Основи медичних знань», «Латинська мова і медична термінологія»; «Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Пропедевтика внутрішніх хвороб», «Внутрішні та хірургічні хвороби».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів травлення	14	2	4	8

Тема 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях обміну речовин	16	2	6	8
Тема 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях сечовивідних шляхів	14	2	4	8
Тема 4. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	14		4	10
Тема 5. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини	16		6	10
Тема 6. Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях судин	16		6	10
Всього годин:	90	6	30	54

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів травлення.

Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання, протипоказання при захворюваннях органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-ти палої кишки, холецистит, жовчно-кам'яна хвороба, дискінезія жовчовивідних шляхів.

Тема 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях обміну речовин.

Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання, протипоказання при захворюваннях обміну речовин: цукровий діабет, подагра, ожиріння.

Тема 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів.

Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання, протипоказання при захворюваннях нирок сечовивідних шляхів: пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам'яна хвороба.

Тема 4. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.

Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання, протипоказання

при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини та хірургічних захворюваннях різних відділів кишечника.

Тема 5. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини.

Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання, протипоказання при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини.

Тема 6. Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях судин.

Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання, протипоказання при хірургічних захворюваннях периферійних артерій, захворюваннях вен, лімфаденомі.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів травлення	1. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при гастриті, виразковій хворобі шлунку і 12-ти палої кишки	2
	2. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при холециститі, жовчнокам'яній хворобі, дискінезії жовчовивідних шляхів, ентероколіті	2
Тема 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях обміну речовин	3. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при цукровому діабеті	2
	4. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при подагрі	2
	5. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при ожирінні	2
Тема 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях нирок та	6. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при пієлонефриті та гломерулонефриті	2
	7. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм	2

сечовивідних шляхів	втручання при сечокам'яній хворобі	
Тема 4. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	8. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при хірургічному лікуванні виразкової хвороби шлунку та 12п. кишки	2
	9. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при грижах передньої черевної стінки та хірургічних захворюваннях кишківника	2
Тема 5. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини	10. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при оперативних втручаннях на легенях	2
	11. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при оперативних втручаннях на серці (вади серця)	2
	12. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при хірургічному лікуванні ІХС, аортокоронарному шунтуванні та стентерапії	2
Тема 6. Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях судин	13. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при хірургічних захворюваннях периферійних артерій	2
	14. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при хірургічних захворюваннях вен	2
	15. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при лімфаденомі	2
Всього годин:		30

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів травлення	1. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при гастриті, виразковій хворобі шлунку і 12-ти палої кишки	2
	2. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при холециститі, жовчнокам'яній хворобі, дискінезії жовчовивідних шляхів	2
	3. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при ентериті та коліті	4
Тема 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях обміну речовин	4. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при цукровому діабеті	2
	5. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при подагрі	2
	6. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при ожирінні	4
Тема 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів	7. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при пієлонефриті, гломерулонефриті	4
	8. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при сечокам'яній хворобі	4
Тема 4. Клінічний	9. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм	5

реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	втручання, протипоказання при хірургічному лікуванні виразкової хвороби шлунку та 12п. кишки	
	10. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при грижах передньої черевної стінки та хірургічних захворюваннях кишківника	5
Тема 5. Клінічний реабілітаційний менеджмент при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини	11. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при оперативних втручаннях на легенях	2
	12. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при оперативних втручаннях на серці (вади серця)	4
	13. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при хірургічному лікуванні ІХС, аортокоронарному шунтуванні та стентерапії	4
Тема 6. Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях судин	14. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при хірургічних захворюваннях периферійних артерій та вен	5
	15. Методи фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання, протипоказання при лімфаденомі	5
Всього годин:		54

Очікувані результати навчання з дисципліни: отримання теоретичних знань та практичних навичок з основ клінічно-реабілітаційного менеджменту при внутрішніх та хірургічних хворобах завдяки:

знанням: про принципи медичної, соціальної та біопсихосоціальної моделей обмеження життєдіяльності; особливості застосування профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, стен терапії та їх вплив на стан здоров'я пацієнта/клієнта; про уміння та навички з організації, програмування, прийомів та технік, основних принципів застосування фізичної терапії при дисфункціях внутрішніх органів та хірургічних хворобах;

умінням: оцінити потреби та реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта; трактувати програму втручання та пояснювати її пацієнту/клієнту; безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять кінезіотерапії в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії; координувати реалізацію індивідуальної програми втручання з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнтам програму для самостійних занять; оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду, враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів; застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності; підбирати та змінювати засоби, методи і форми фізичної терапії відповідно до змінних умов.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН1	Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН4	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії.
ПРН5	Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних змін в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
ПРН6	Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій

	організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.
ПРН7	Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
ПРН8	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
ПРН9	Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії.
ПРН10	Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).
ПРН11	Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
ПРН13	Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
ПРН14	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
ПРН15	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПРН16	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин та опікунів.
ПРН17	Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
ПРН18	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід фізичних терапевтів.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 75, як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Екзамен проводиться у формі

тестового завдання, максимальна кількість балів за тестове завдання – 25. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при гастриті, виразковій хворобі шлунку і 12-ти палої кишки	Експрес-контроль	5
2. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при холециститі, жовчнокам'яній хворобі, дискінезії жовчовивідних шляхів, ентероколіті	Освоєння практичних навичок	5
3. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при цукровому діабеті	Експрес-контроль.	5
4. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при подагрі	Освоєння практичних навичок	5
5. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при ожирінні	Освоєння практичних навичок	5
6. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при пієлонефриті та гломерулонефриті	Освоєння практичних навичок	5
7. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при сечокам'яній хворобі	Освоєння практичних навичок	5
8. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при хірургічному лікуванні виразкової хвороби шлунку та 12п. кишки	Освоєння практичних навичок	5
9. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при грижах передньої черевної стінки та хірургічних захворюваннях кишківника	Експрес-контроль.	5
10. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при оперативних втручаннях на легенях	Освоєння практичних навичок	5
11. Цілі фізичної терапії, заходи, методи та алгоритм втручання при оперативних втручаннях на серці (вади серця)	Експрес-контроль.	5
12. Цілі фізичної терапії, заходи, методи	Експрес-контроль.	5

та алгоритм втручання при хірургічному лікуванні ІХС, аортокоронарному шунтуванні та стентерапії		
13. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при хірургічних захворюваннях периферійних артерій	Освоєння практичних навичок	5
14. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при хірургічних захворюваннях вен	Експрес-контроль	5
15. Методи втручання, цілі фізичної терапії, заходи та алгоритм втручання при лімфаденомі	Експрес-контроль	5
Всього за практичні заняття		75
Екзамен		25
Всього балів		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Екзамен проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів: навчальний посібник / уклад. : Д. І. Дац, С. М. Канигіна, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. 196 с.
2. Фізична терапія та ерготерапія в хірургії : метод. вказ. до проведення практич. занять / упоряд. А. Г. Істомін, А. С. Сушецька, О. В. Резуненко та ін. – Харків: ХНМУ, 2020. – 52 с.
3. Фізична терапія при хірургічних захворюваннях: навчальний посібник [Електронний ресурс]: навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія,

ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія, ерготерапія»/ О.О. Глиняна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПШ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПШ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 207 с.

4. Жарова І. О. Фізична реабілітація при первинному екзогенно-конституціональному ожирінні у підлітків: монографія / І. О. Жарова. – К.: Самміт-книга, 2015. – 312 с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.who.ch>
2. <http://www.nlm.nih.gov>
3. <http://BioMedNet.com>
4. <http://www.pslgroup.com>